

אִשׁ וַחֲשִׁישׁ וְגוֹ' להבה ירפה כלומר שתאכלם אש כמו שאוכלת את הקש וכמו הלהבה שמרפה את התבן הדק ומחלישה אותו עד שנעשה לאפר **וּפְרָחֵם פְּאָבֶק יַעֲלֶה וְגוֹ' פריחתם וגדולתם תסתלק מהם כמו האבק שעולה ומסתלק ברוח קמעא, מֵאֵי טַעֲמָא ומה הטעם. כִּי מָאֶסוּ אֶת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת. וְאִין פְּרָחֵם, אֶלָּא עֲרַעַת. דְּכַתִּיב כמו שכתוב, (ויקרא יג) וְאִם פָּרוּחַ תִּפְרַח הָעֲרַעַת.**

על המשיג גבול חברו מעוזיהו

עַל דְּעָאֵל בְּתַחוּמָא דְחִבְרִיהַ מְנִין על הנכנס בתחום חברו ומשיג גבולו מנין שבאים נגעים. **מְעוּזִיהוּ. דְּעָאֵל בְּתַחוּמָא דְכְּהוּנָה. דְּכַתִּיב** מעוזיהו שנכנס בתחום הכהנים ובא להקטיר קטורת וכתוב עליו, (דברי הימים ב כו) **וְהָעֲרַעַת זָרְחָה בְּמִצְחוֹ.**

על משלח מדנים בין אחים מאברהם ושרה

עַל דְּמִשְׁלַח מְדָנִים בֵּין אַחִים. דְּכַתִּיב ממה שכתוב, (בראשית יב) **וַיִּנָּע יְהוָה אֶת פְּרַעֲהַ, דְּאִיהוּ שְׁלַח מְדָנִים בֵּין אַבְרָהָם וְשָׂרָה** שהוא שלח מדנים בין אברהם לשרה אימנו שאחר שנלקחה לבית פרעה נתרעמה עליו למה ירדו למצרים.

על עין הרע ממעשה דוד וגלית וכל הדברים היו בבלעם הרשע

עַל עֵינָא בִישָׂא, פְּמָה דְאַתְמָר ועל עין הרע כמו שביארנו כבר למעלה הלימוד היומי

שדוד המלך הסתכל על גלית הפלישתית בעין רעה ופרחה בגלית צרעת במצחו. **וּבְלָהוּ הוּוּ בִּיהַּ בְּהַהוּא רָשַׁע דְּבַלְעָם.** וכל הדברים האלו שמנינו כאן היו בבלעם הרשע כמו שמבאר להלן.

בלעם הסתכל בעין רעה על הנהר שהוא יסוד דז"א

תָּא חָזִי, מַה כְּתִיב, פְּתוּרָה אֲשֶׁר עַל הַנְּהָר. מַאי עַל הַנְּהָר מהו על הנהר. **דִּי תִּיב עֵינָא בִישָׂא, עַל הַהוּא נְהָר, דְּקִימָא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל** שהסתכל בעין רעה על הנהר שישראל עומדים בו ורצה להחריבו והנהר הוא יסוד דז"א הנקרא נהר. **דְּכְתִיב** ויסוד דז"א נקרא נהר כמו שכתוב, (ישעיה סו) **הַנְּנִי נוֹטָה אֵלַיָּה כְּנֶהֱרָ שְׁלוֹם. וְהוּא אֲתָא בְּהַהוּא פְּתוּרָא, וְאֲנִרִי בְּהוּ** והוא בא באותו השלחן של הקלי' בחינת מלכות דקלי' שהיא פתורה העומדת על הנהר של הקלי' שהוא יסוד דקלי' ורצה להתגרות בישראל לפגום ביסוד.

בלעם החטיא את ישראל בעבודה זרה של פעור ובכנות מואב

אָמַר רַבִּי אֲבָא, כָּל הַנִּי מְלִיז הוּוּ וְדַאי בְּבַלְעָם אָבֵל גְּלוּי עֲרִיזוֹת מְנִיז כל אלו הדברים ודאי שהיו בבלעם אבל מנין אנו לומדים שהיה בו גם גילוי עריות, **דְּכְתִיב** ממה שכתוב (במדבר לא) **הֵן הַנְּהָר הָיוּ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדָבָר בְּלַעַם לְמַסָּר מֵעַל בִּיהוּה** על דבר פעור וגו'. **הָא הָכָא עֲבוּדָה זָרָה וְגְלוּי עֲרִיזוֹת** בפסוק זה מבואר

הלימוד היומי

שהיה בו גם עבודה זרה וגם גילוי עריות כי גרם להחטיא את ישראל בעבודה זרה של פעור
ובבנות מואב ובודאי חטא הרבים תלוי בו.

עדות שקר שאמר יודע דעת עליון

סִהְדוּתָא דְשִׁקְרָא, דְכִתְיִב עדות שקר אנו לומדים שהיה בו ממה שכתוב
וַיֵּדַע דְּעַת עֲלִיּוֹן, וְדַעַת בְּהִמְתּוֹ לֹא הָוּה יָדַע.

שטען שהוא יודע דעת עליון ובאמת אפילו דעת בהמתו לא ידע למה נטתה מהדרך.

עיוות את הדין בעצה שנתן למואב על ישראל להרע להם

קִלְקַל יַת דִּינָא עיוות את הדין אנו לומדים ממה שכתוב **דְּכִתְיִב לְךָ**
אִיעֲצֵךְ. דְּהָא בְּדִינָא קִיּוּמָא, וַיְהִיב עֵיטָא בִּישָׂא
לְאַבְרָמָא, וְסָטָא מִן דִּינָא, וְאַמְלִיךְ בִּישִׁין עֲלִייהו שהרי
בא לפני בית דינו של בלק ושריו ויעץ להם עצה רעה להרע לישראל והיה צריך לדון
לזכותם (מתוק מדבש) ונטה מהדין והיושר ויעץ עליהם עצות רעות.

נכנס בתחום שאינו שלו שהקריב קרבנות במזבח

עָאֵל בְּתַחוּמָא דְלֵאוּ דִּילִיָּה, דְּכִתְיִב נכנס בתחום שאינו שלו כמו
שכתוב **וְאַעֵל פֶּר וְאֵיל בַּמִּזְבֵּחַ, וְכִתְיִב אֶת שִׁבְעַת**

הַמִּזְבְּחוֹת עֲרִכְתִּי והקרבנות אינם בתחומו אלא של עם ישראל.

הלימוד היומי

משלח מדנים בין אחים בין ישראל לקוב"ה

מִשְׁלַח מְדָנִים בֵּין אַחִים, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם

שֵׁבַשְׁמַיִם שאמר לבלק אלהיהם של אלו שונא זימה והחטיאם בבנות

מואב וכך היה לבסוף כמו שכתוב ויחר אף ה' בישראל.

לשון הרע לא היה כמוהו בעולם

לְשׁוֹן הָרָע, לֹא הָיָה בְּעֵלְמָא כְּגִינְיָהּ לא היה כמוהו בעולם מי

שדיבר לשון הרע על ישראל ואין צריך להביא ראיה על זה.

קללת השם שרצה לעקור את המלכות

קָלַלְתָּ הַשֵּׁם, דְּכַתִּיב וְאָנֹכִי אֶקְרָה כֹּה שפירושו כמו שביארנו

לעיל שרצה לעקור את המלכות הנקראת כה על ידי הקללה שלו. **וּכְלָהּוּ**

הָיוּ בֵּיהֶּוּ ונמצא שכל הדברים האלו היו בו. **עֵינָא בִישָׂא כְּמָה**

דְּאִתְמַר ועין הרע גם היתה בו כמו שאמרנו למעלה. **וּכְלָא עַל הַהוּא**

נְהָר דְּיִשְׂרָאֵל וכל כוונתו היתה על יסוד דו"א שהוא נהר של ישראל שרצה

להחריבו **יְהַב עֵינׇוּי לְאִתְנַרָּא בֵּיהֶּוּ** ונתן עיניו להתגרות בו וליטול את שפע

היסוד דקדושה לסטרא אחרא.

ארץ בני עמו כל בני עמו היו דבוקים בו וטמאים כמוהו

אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹ, וְכִי לֹא יִדְעֵנָא דְאֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹ הִיא וכי אין

אנו יודעים שפתורה אשר על הנהר היא ארץ בני עמו. **אֶלָּא רָזָא דְאִ,**

הלימוד היומי